647510 **23MA03SanC108x** **Seat No :________**

M.A (SANSKRIT) SEMESTER - 3 (*CBCS*) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2024)
Rupak: BhattNarayan Krut Venisanhar (Core (New-23))

Time: 2:30 Hours **Marks: 70**

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેમાંથી કોઈપણ બે નો અનુવાદ કરો. (૦૮)

यदिदं कवेमृगराजलक्ष्मणो भट्टनारायणस्य कृति वेणीसंहारनामकनाटकं प्रयोक्तुमुद्यता वयम् । तदत्र कविपरिश्रमानुरोधाद्वा उदात्तवस्तुकथागौर-वाद्वा नवनाटकदर्शनकुतुहलाद्वा भवद्भिरवधानं दीयमानमभ्यर्थये । भाव, त्वर्यताम्, त्वर्यताम् । एते खल्वार्यविदुराज्ञया पुरुषाः सकलमेव शैलूषजनं व्याहरन्ति ।

विहङ्गिके, अपि श्वश्रूजनपादवन्दनं कृत्वा प्रतिनिवृत्ता भानुमती । (कर्णं दत्त्वा) कि कथयसि- आर्य, एषा भानुमती देवी पत्युः समरविजयाशंसया निवर्तितगुरुजनपादवन्दनाऽद्य - प्रभृत्यारव्धनियमा देवगृहे बालोद्याने तिष्ठतीति । तद्भद्रे, गच्छ त्वमात्म-व्यापाराय, यावदहमप्यत्रस्थां देवीं महाराजस्य निवेदयामीति ।

सूत्रः- कुमार, अलमत्यन्तशोकावेगेन । वीरपुरुषोचितां विपत्तिमुपगते पितरि त्वमपि तदनुरूपेणैव वीर्येण शोकसागरमुत्तीर्य सुखी भव । अश्वत्थामा - (अश्रूणि विमुच्य) आर्य, कथय कथय कथं तादृग्भुजवीर्यसागरस्तातोऽपि नामास्तमुपगतः । किं शिष्यात् गुरुदक्षिणां गुरुगदां भीमप्रियः प्राप्तवान् ।

राजा- (सक्रोधम्, ग्रात्मगतम्) अलमिदानीमतः परमाकर्णनेन। भवतु तावत्तस्य परवनितावस्कन्दनप्रगल्भस्य माद्रीसुतहतकस्य जीवितमपहरामि । (किञ्चिद्गत्वा । विचिन्त्य) अथवा इयमेव तावत्पापशीला प्रथममनुशासनीया । भानुमती- तत आर्यपुत्रस्य प्रभातमङ्गलतूर्यरवमिश्रेण वारविलासिनी जनसङ्गीतरवेण प्रतिबोधितास्मि ।

પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચે આપેલ કોઈપણ બે પધોની સસંદર્ભ વ્યાખ્યા કરો. (૦૬)

कुरु घनोरु पदानि शनैः शनैरयि विमुञ्च गति परिवेपिनीम् ।
सुतनु बाहुलतोपनिबन्धनं मम निपीडय गाढमुरःस्थलम् ।।

ग्रहाणां चरितं स्वप्नोऽनिमित्तोत्पातिकं तथा ।
फलन्ति काकतालीयं तेभ्यः प्राज्ञा न बिभ्यति ।।

एकोऽहं भवतीसुतक्षयकरो मात: कियन्तोऽरय:
साम्यं केवलमेतु दैवमधुना निष्पाण्डवा मेदिनी ।।

हीयमाना: किल रिपोर्नृपा: संदधते परान् ।
दुःशासने हतेऽहीनाः सानुजाः पाण्डवाः कथम् ।।

પ્રશ્ન-૨ વેણીસંહારના આધારે દુર્યોધનના પાત્રની વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભટ્ટનારાયણનાં જીવન સમય અને કૃતિ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩	વેણીસંહારનાં કર્ણ-અશ્વત્થામા કલહ પ્રસંગની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૩	વેણીસંહારમાં આવેલ ભીમ-દુર્યોધન ગદા યુદ્ધનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.	
પ્રશ્ન-૪	વેણીસંહારમાં આલેખાયેલ દ્રૌપદી તથા ભાનુમતીનાં પાત્રોની ચારિત્રિક વિશેષતા જણાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૪	"વેણીસંહાર"શીર્ષકની યથાર્થતા યુક્તિ પૂર્વક સિધ્ધ કરો.	
પ્રશ્ન-૫	નીચેમાંથી કોઇ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)

(1) સંધિ-પ્રસંગ.

(2) "ભાનુમતી"નું સ્વપ્ન.

(3) "ભીમ"નું પાત્ર

(4) स्वस्था भवन्ति मयि जीवति धार्तराष्ट्राः

****